

Altrecht WMO nieuws

nummer 1 - maart 2007

2

3

4

- 2 Indigo: eerstelijns zorg en preventie
- 3 Nieuw Maatschappelijk Steunsysteem in Zeist
- 4 Samenwerking gemeente Utrecht en Altrecht Talent
- 6 De werkwijze van het OGGZ-team

OGGZ, preventie en Talent

Altrecht en de WMO

Jaarlijks kampt een kwart van alle Nederlanders met een psychische aandoening. Alleen al in de provincie Utrecht hebben dagelijks zo'n 2500 mensen op één of andere manier contact met Altrecht Geestelijke Gezondheidszorg. Met de komst van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) hebben gemeenten de verantwoordelijkheid gekregen voor de maatschappelijke ondersteuning van kwetsbare burgers. Tot die doelgroep behoren óók mensen met psychosociale en psychiatrische problemen.

Psychische aandoeningen zijn vaak niet zichtbaar en zeer divers. De behoefte van deze burgers aan ondersteuning is dat dus ook. Voorzieningen en activiteiten voor deze groep moeten goed aansluiten op de hulpvraag. Altrecht Geestelijke Gezondheidszorg heeft - samen met een aantal partners - een gevarieerd netwerk aan ondersteuningsmogelijkheden opgebouwd. Mensen uit uw gemeenten kunnen daardoor heel gericht en zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving worden geholpen. Met succes: mensen blijken hierdoor goed in staat hun maatschappelijke rol te vervullen en deel te nemen aan de samenleving. Maar het kan altijd beter! In deze nieuwsbrief informeren wij u over ontwikkelingen bij Altrecht en de ondersteuning die wij gemeenten kunnen bieden bij de zorg voor kwetsbare burgers.

Aanbod

Drie onderdelen uit het zorgpakket van Altrecht vallen sinds 1 januari onder de WMO: de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), collectieve ggz-preventie en Talent. Onder OGGZ valt alle zorg voor mensen met

een psychische aandoening die vereenzaamd of verslaafd zijn en zelf geen hulp zoeken. Op pagina 6 van deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over wat Altrecht voor deze doelgroep kan betekenen en onze werkwijze. Collectieve ggz-preventie wordt uitgevoerd door Indigo, een onderdeel van Altrecht. Collectieve ggz-preventie heeft tot doel ernstige psychische problemen te voorkomen en mensen bewust te maken van hun eigen mogelijkheden om klachten te voorkomen.

Altrecht Talent richt zich op rehabilitatie en reïntegratie. Zo heeft Talent activiteitencentra,

lees verder op pag. 2

Informatiecentrum Geestelijke Gezondheid
Biltstraat 50
3572 BD Utrecht
Tel: 030 - 267 98 98
Mail: informatiecentrum@altrecht.nl
(geopend op werkdagen van 9.30 tot 16.30 uur)

Voorlichters: Carolijn Visschers, Carin Voskamp,
Karin Abbenbroek, Inge Nix en Lenie Voortman

waar mensen met een psychiatrische achtergrond dagbesteding kunnen vinden. Talent bemiddelt voor deze cliënten bovendien bij het vinden en behouden van dagbesteding, opleiding of werk. Altrecht Talent werkt op dit moment nauw samen met de gemeente Utrecht in een pilotproject voor reïntegratiebegeleiding. Meer informatie daarover is te vinden op pagina 4 en 5.

Ondersteunen

Altrecht wil op al deze gebieden graag z'n kennis en diensten aanbieden en gemeenten ondersteunen bij het verder vormgeven van de steun aan en zorg voor kwetsbare burgers. Om samen de leefbaarheid in uw gemeente voor alle burgers te optimaliseren. Altrecht doet dat bij voorkeur samen met de gemeenten. We nodigen u dan ook uit om met ons in gesprek te gaan. Over de zorg die de inwoners van uw gemeente nodig hebben, de steun die Altrecht daarbij zou kunnen bieden, of nieuw aanbod dat we samen kunnen ontwikkelen.

Zo komen de medewerkers die uw WMO-loket bemannen bijvoorbeeld in aanraking met mensen met autisme, schizofrenie, depressie, angsten of trauma's. Altrecht is beschikbaar voor consultatie, informatie en dienstverlening om dit contact voor alle partijen zo goed mogelijk te laten verlopen.

In deze nieuwsbrief vindt u zoveel mogelijk namen, telefoonnummers en adressen van medewerkers van Altrecht die u verder kunnen helpen. Bij het doorverwijzen van burgers, bij het inkopen van de juiste zorg, of bij het vergaren van de benodigde informatie. Mocht u nog andere vragen hebben, dan kunt u ook terecht bij het Informatiecentrum van Altrecht in Utrecht. De medewerkers van het Informatiecentrum beantwoorden zowel telefonisch als via mail al uw vragen.

Indigo: gezondheidsbevordering en preventie

Indigo is een initiatief van Altrecht voor generalistische gezondheidszorg en preventie. Indigo houdt zich bezig met het voorkomen van ernstige psychische problemen en het bevorderen van de geestelijke gezondheid in de regio Utrecht.

De preventieprogramma's - die voorheen onder Altrecht Preventie vielen - richten zich op mensen met psychische klachten en proberen in te spelen op de behoeften en wensen van verschillende doelgroepen, zoals jeugd, ouderen of allochtonen. Indigo Preventie zorgt direct en dichtbij voor ondersteuning waar dat nodig is, zonder lange wachttijden. Door op die manier goede zorg te bieden in en dichtbij de eerste lijn, wil Indigo voorkomen dat mensen onnodig in een specialistisch of langdurig behandelprogramma terechtkomen.

Behalve collectieve ggz-preventie - gericht op de hele bevolking - biedt Indigo ook e-health, zelfhulp, informatie, cursussen en kortdurende behandeling. Het complete aanbod is te vinden in de 'verwijswijzer' die u binnenkort via de post zult ontvangen en op de website www.indigodirect.nl.

Meer informatie over het aanbod en de activiteiten van Indigo Preventie kunt u vinden op www.indigodirect.nl of via het secretariaat tel. 030 - 699 91 50.

Nieuwe start voor Zeister Maatschappelijk Steunsysteem

‘Samen de WMO waar maken.’ Dat is de gedachte achter de oprichting van een Maatschappelijk Steunsysteem (MSS) in Zeist. Altrecht Talent en Kwintes hebben het voortouw genomen voor een startbijeenkomst, waar alle betrokken partijen zich presenteerden.

Wethouder A. van Kuyk zei tijdens deze bijeenkomst: “De afgelopen maanden zijn we in Zeist bezig geweest met de oprichting van het WMO-loket en de organisatie van de huishoudelijke hulp. Het is nu tijd om de andere elementen uit te werken. Eén van de onderwerpen waarmee we aan de slag gaan, is de openbare geestelijke gezondheidszorg. Deze mensen moeten vanuit hun eigen woonsituatie kunnen integreren in de samenleving. Het MSS is daarin een belangrijke factor.”

Onmisbaar

Een sluitend MSS is een gecoördineerd netwerk dat mensen met een psychiatrische achtergrond ondersteuning bieden. Daarbij is een aantal elementen onmisbaar. Zo heeft een cliënt behandeling, begeleiding en zorg nodig in zijn directe omgeving. Bovendien is er hulp nodig bij wonen, werken, leren en het onderhouden van sociale contacten. Al deze vormen van zorg moeten goed op elkaar worden afgestemd en toegankelijk zijn. Als

maatschappelijke organisaties, cliënten en hun omgeving, vrijwilligers en de geestelijke gezondheidszorg op deze manier kunnen samenwerken, zal een cliënt zich uitgenodigd voelen om deel te nemen aan de samenleving.

Het MSS in Zeist bestaat uit een stuurgroep, een projectgroep en drie werkgroepen. Die richten zich op de speerpunten van het MSS: wonen & zorg, sociale contacten, dagbesteding & werk. In oprichting is de werkgroep financiën. In iedere werkgroep zitten medewerkers van de gemeente, Kwintes en Altrecht. Zij zoeken per onderwerp partners die het MSS sluitend kunnen maken. Tijdens de startbijeenkomst waren onder andere de Vriendendienst, woningbouwverenigingen en cultureel werk aanwezig en zij hebben allen hun medewerking aan het MSS toegezegd.

Voor meer informatie: Mieke van Dommelen (m.van.dommelen@altrecht.nl) of Gerda Weitkamp (g.weitkamp@kwintes.nl).

Tijdens een druk bezochte bijeenkomst in de Raadszaal van Zeist werd het startschot gegeven voor het Maatschappelijk Steunsysteem.

Samen werken aan werk

Altrecht Talent werkt samen met de gemeente Utrecht aan de reïntegratie van tien mensen met psychische problemen die een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Altrecht neemt met deze pilot het initiatief om te onderzoeken welke specifieke reïntegratiebegeleiding nodig is om werk mogelijk te maken.

Mieke van Dommelen, algemeen manager van Talent, is blij met dit project. Van Dommelen: "Altrecht Talent is er niet alleen voor de uitvoering van projecten voor reïntegratie en rehabilitatie, wij willen heel nadrukkelijk ook met gemeenten meedenken over de problemen die deze doelgroep met zich meebrengt. Wij kunnen gemeentebesturen adviseren over de mogelijkheden, maar hierin ook - zoals in Utrecht - gezamenlijk optrekken."

De pilot in Utrecht is tot stand gekomen in samenwerking met de afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe). De bedoeling is dat de tien geselecteerde personen worden begeleid naar - al dan niet gesubsidieerd - betaald werk, vrijwilligerswerk of een andere zinvolle dagbesteding. Dit traject kan eventueel worden gevolgd door een vangnetbaan met 'coaching on the job'.

Van Dommelen: "Bijkomend voordeel van deze werkwijze is dat medewerkers van beide organisaties elkaar zo leren kennen en daardoor beter in staat zijn samen te werken voor deze gezamenlijke cliënten. Binnen de pilot is veel aandacht voor deskundigheidsbevordering door Talent van de klantmanagers zorg bij de gemeente. Talent biedt dat ter plaatse. De driehoek cliënt-klantmanager-trajectbegeleider staat centraal in de aanpak, zodat afstemming is georganiseerd."

Driehoek

Om de lijnen kort te houden, stelt Talent een accountmanager aan. Hij (of zij) is het aanspreekpunt voor de klantmanagers bij de gemeente. De accountmanager vergadert eens in de drie weken met het team van klantmanagers bij SoZaWe. Daar wordt besproken of door de gemeente voorgedragen cliënten in aanmerking komen voor de specialistische begeleiding. Andersom kan

Mieke van Dommelen

Talent ook cliënten bij SoZaWe aanmelden voor deze pilot.

Bij de start van ieder traject wordt een vaste 'driehoek' gevormd van cliënt, een trajectbegeleider van Altrecht Talent en een klantmanager van SoZaWe. Zij stellen gezamenlijk een trajectplan op. Deze trajecten duren gemiddeld twee jaar en worden vier maal per jaar geëvalueerd. De cliënt behoudt in deze periode zijn uitkering.

Het project wordt nauwlettend gevolgd door een begeleidingsgroep, bestaande uit de projectleider en beleidsmedewerker van SoZaWe en de teamleider trajectbegeleiding en algemeen manager van Altrecht Talent.

Altrecht Talent

Altrecht Talent ondersteunt en begeleidt mensen met een psychiatrische achtergrond bij het reïntegreren in de maatschappij. Dat gebeurt op de zes rehabilitatiegebieden: werk, leren, dagbesteding, sociale contacten, financiën en wonen. Altrecht Talent biedt deze ondersteuning in samenwerking met andere instellingen en bedrijven. Dit aanbod wordt in overleg met cliënten samengesteld.

Altrecht Talent ondersteunt en begeleidt bovendien medewerkers van Altrecht in het werken met rehabilitatie. Door het aanbieden van deskundigheidsbevordering, onderzoek en beleidsadvies, wordt de organisatie meer rehabilitatiegericht. Altrecht Talent werkt voor het hele verzorgingsgebied van Altrecht.

- Centraal Bureau Altrecht Talent: Nicolaasstraat 11 te Utrecht (tel. 030 - 23 44 380); postadres: Lange Nieuwstraat 119, 3512 PG Utrecht.
- Altrecht Talent, locatie De Boog, Oudegracht 364, 3511 PP Utrecht (tel. 030 - 677 85 44). Teamleider: Jacques Lindenhoff.
- Altrecht Talent, locatie 't Kluster, Vredebestlaan 23, 3431 CG Nieuwegein (tel. 030 - 600 87 60). Teamleider: Tity Werkman.
- Altrecht Talent, locatie Interakt, Ampèreweg 3-5, 3442 AB Woerden, (tel. 0348 - 46 20 00). Teamleider: Ankie Schoemaker
- Altrecht Talent, locatie Den Dolder, Dolderseweg 164, 3734 BN Den Dolder (tel. 030 - 225 65 31). Teamleider: Anton Janssen.
- Altrecht Talent, locatie Zeist, Oude Arnhemseweg 260, 3705 BK Zeist (030 - 69 65 432). Teamleider Zeist: Anton Janssen.
- Altrecht Talent, Klikk 't (relatie- en contactbemiddelingsbureau), Vredebestlaan 23, 3431 CG Nieuwegein (030 - 604 43 59). Contactpersoon: Yvonne van Baalen.

De WMO in cijfers

De huidige WMO-doelgroep bestaat - volgens het ministerie van VWS - uit 2,1 miljoen Nederlanders. Onderzoeksbureau SGBO heeft berekend dat dat er in 2020 2,5 miljoen zullen zijn.

Groei vindt voornamelijk plaats binnen de groep mensen met een lichamelijke beperking en dementerende ouderen. Het aantal mensen met verstandelijke beperkingen en chronische psychische problemen zal tot 2020 nagenoeg gelijk blijven. De groep met psychosociale problemen groeit licht.

Dit jaar bestaat de groep mensen die in aanmerking komen voor WMO-voorzieningen in totaal uit zo'n 3,5 miljoen Nederlanders. Mensen met psychosociale problemen blijken echter weinig gebruik te maken van deze voorzieningen. Waarschijnlijk omdat deze problemen niet langdurig van aard zijn. Daarom worden nu 2,1 miljoen mensen tot de WMO-doelgroep gerekend.

Van zorgelijke omstandigheden naar passende zorg

Een buurman die zichzelf verwaarloost en de 'schrik van de buurt' wordt, een dakloze met psychische problemen die overlast veroorzaakt in de stad, een verslaafde zoon of dochter die zichzelf ten gronde lijkt te richten en geen enkele vorm van hulp accepteert of de buurtbewoner die in stilte achter de geraniums verkommert en verloedert. Iedereen kent wel de verhalen van mensen die in zorgwekkende omstandigheden leven, maar zelf geen hulp zoeken of accepteren.

Het OGGZ-team van Altrecht en Centrum Maliebaan richt zich op deze doelgroep, in vaktermen de 'zorgwekkende zorgmijders' genoemd. In de stad Utrecht kunnen familieleden, bureaus of organisaties als de politie of woningbouwcorporatie deze mensen aanmelden bij het Meld- en actiepunt OGGZ (MAP). In de loop van dit jaar zal een soortgelijk meldpunt voor de provincie operationeel worden. In de Lekstroomgemeenten functioneert al een pilot van dit regionale meldpunt.

Wanneer iemand bij het MAP wordt aangemeld, beoordelen deskundigen (waaronder medewerkers van het OGGZ-team) of de melding terecht is en welke hulp daadwerkelijk nodig is. Als uit deze 'triage' blijkt dat er sprake is van verslaving en/of psychiatrische problemen, komt de cliënt terecht bij het OGGZ-team.

Margret Overdijk

Zij leggen contact met de cliënt, brengen de problemen en de hulpvraag in kaart en leveren de eerste zorg. Vervolgens wordt door het team een integraal zorgplan/trajectplan opgesteld en regelen zij dat de cliënt uiteindelijk de zorg krijgt die hij nodig heeft. Die kan overigens van meerdere partijen komen, in de praktijk biedt een keten van zorg vaak de beste oplossing.

De medewerker van het OGGZ-team voert voor de cliënt de regie over deze zorgketen, wij noemen dit bij Altrecht zorgcoördinatie of trajectmanagement. Het traject voordat mensen in reguliere zorg komen, wordt meestal aangeduid met de term 'toeleiding'. Toeleiding valt sinds 1 januari ook onder de WMO.

Spreekuur

Margret Overdijk, algemeen manager psychiatrie en verslaving bij de divisie Willem Arntsz van Altrecht: "Ons OGGZ-team probeert deze mensen dus richting zorg te leiden. Wij noemen dat bemoeizorg. Zij zijn daarom ook aanwezig op plekken in de stad waar deze doelgroep te vinden is; gewoon op straat of in de 'sleep in'. Behalve bij het MAP is het natuurlijk ook mogelijk iemand rechtstreeks bij het OGGZ-team aan te melden, als de aanmelder denkt dat er sprake is van psychiatrie en/of verslaving."

"Omdat we hier praten over mensen met complexe problemen, hebben we zowel in het voortraject als in de zorg die daarop volgt, een hechte band met andere partijen. Voor de reguliere zorg die na de toeleiding volgt, werkt Altrecht bijvoorbeeld nauw samen met Centrum Maliebaan en organisaties die zorgen voor verblijf (Bed-Bad-Brood)", aldus Overdijk.

De afdeling OGGZ van Altrecht is gevestigd in het Willem Arntsz Huis, Lange Nieuwstraat 119 in Utrecht. Telefoon: 030 - 23 08 802.

